

(इंग्रजीमध्ये टंकलिखित केलेल्या न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

बिहार राज्य जलविकास महामंडळ

विरुद्ध

श्री अरुण कुमार मिश्रा आणि इतर

१० मार्च १९९७

[न्यायमूर्ती के. रामास्वामी आणि न्यायमूर्ती जी. टी. नानावती]

सेवा विषयक विधी :

धारणाधिकार- बिहार सरकारच्या पाटबंधारे विभागातील कायमस्वरूपी कर्मचारी-त्यानंतर-बिहार राज्य जल विकास महामंडळाकडे बदली-नंतर महामंडळ बंद झाले-महानगरपालिकेत काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना वेगवेगळ्या विभागांमध्ये सामावून घेण्याचा प्रस्ताव-उत्तरवादींना वित्त विभागाकडे पाठवण्यात आले-त्यांनी त्यांच्या नियुक्तीला आव्हान दिले की त्यांच्याकडे अजूनही सिंचन विभागात धारणाधिकार आहे-असे मानले जाते, सिंचन विभागातील त्यांचे धारणाधिकार संपुष्टात आल्याचे दर्शविणारे कोणतेही पुरावे नाहीत; किंवा महानगरपालिकेत त्यांची पुष्टी केली जात नाही-त्यांना मूळ विभागाकडे परत पाठवण्याची आवश्यकता होती.

दिवाणी अपील न्यायाधिकारक्षेत्र : दिवाणी अपील क्र. १९७८/१९९७ इत्यादी.

पाटणा उच्च न्यायालयाने सी.डब्ल्यू.जे.सी. क्रमांक ६०७३/१९९१ मध्ये दिलेल्या दिनांक २०.११.९१ च्या न्यायनिर्णय आणि आदेशावरून.

याचिकाकर्त्याची बाजू वासुदेव प्रसाद, आर. के. खन्ना आणि आर. पी. सिंग यांनी मांडली. न्यायालयाद्वारे पुढील आदेश देण्यात आले. :

अनुमती दिली.

हे अपील सी. डब्ल्यू. जे. सी. क्रमांक ६०७३/१९९१ मध्ये पाटणा उच्च न्यायालयाने २०.११.९१ वर दिलेल्या निर्णय आणि आदेशावरून दाखल करण्यात आले.

पहिल्या उत्तरवादीने दाखल केलेले विशिष्ट प्रकरण म्हणजे ते पाटबंधारे विभागात त्या पदावर धारणाधिकार असलेला कायमस्वरूपी कर्मचारी म्हणून काम करत होता. त्यानंतर इतरांसमवेत त्यांची बदली बिहार राज्य जल विकास महामंडळाकडे करण्यात आली. ही मान्य स्थिती आहे की, उक्त महामंडळ बंद करण्यात आले आहे. परिणामी, महामंडळामध्ये काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांच्या सेवा संपुष्टात आणण्याऐवजी त्यांना वेगवेगळ्या विभागांमध्ये सामावून घेण्याचा प्रयत्न करण्यात आला. पहिल्या उत्तरवादीला वित्त विभागाकडे पाठवण्यात आले होते, ज्याला त्याने आव्हानित केले होते. त्यांचे विशिष्ट प्रकरण असे आहे की पाटबंधारे खात्यात त्यांच्याकडे असलेल्या पदावर अजूनही त्यांचा धारणाधिकार होता. उच्च न्यायालयात प्रतिज्ञापत्र दाखल करून त्यावर आक्षेप घेतला गेला नाही. आमच्यासमोरही कोणताही त्या विरोधी पुरावा सादर करण्यात आलेला नाही.

बिहार राज्य जल विकास महामंडळ बंद झाल्यापासून कर्मचाऱ्यांचे विविध विभागांमध्ये समायोजन करण्यात आले आहे, असा महामंडळ आणि सरकारचा युक्तिवाद आहे. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशामुळे अशाच स्थितीतील कर्मचाऱ्यांनी त्याच पदावर दावा केल्यास अडचण निर्माण होईल. आम्ही सरकारच्या गैरसोयीचे समजू शकतो परंतु वस्तुस्थिती लक्षात घेऊन प्रत्येक प्रकरणाचा निर्णय घेणे आवश्यक आहे.

ही एक मान्य स्थिती आहे की, जेव्हा पहिल्या उत्तरवाडीला सुरुवातीला बिहार राज्य जल विकास महामंडळाकडे प्रतिनियुक्तीवर पाठवण्यात आले होते, तेव्हा त्याला मूळ विभागात धारणाधिकार ठेवण्याची परवानगी देण्यात आली होती आणि सिंचन विकास महामंडळामध्ये त्याच्या पुष्टीकरणानंतरच धारणाधिकार योग्यरित्या संपुष्टात येईपर्यंत तो कायम राहिला होता. पाठबंधारे खात्यातील त्यांचे धारणाधिकार संपुष्टात आणण्यात आले होते किंवा महानगरपालिकेत त्यांची पुष्टी करण्यात आली होती हे दाखवण्यासाठी कोणताही पुरावा आमच्यासमोर ठेवण्यात आलेला नाही. बिहार राज्य जल विकास महामंडळ बंद झाल्यामुळे, ते मूळ विभागात धारणाधिकार पदावर असल्याने त्यांना मूळ विभागाकडे परत पाठवणे आवश्यक होते. तसे कोणतेही पाऊल उचलले गेले नाही.

या परिस्थितीत, तथ्यांवर उच्च न्यायालयाचा दृष्टिकोन , हस्तक्षेपाची हमी देणाऱ्या कायद्याच्या कोणत्याही त्रुटीमुळे दूषित झाल्याचे म्हटले जाऊ शकत नाही. म्हणून याचिका फेटाळल्या जात आहे . खर्चासाठी कोणतेही आदेश नाही.

अपीले फेटाळण्यात आली.

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहिल आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही. तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.
